

Forvrengt frihet

Elektroingeniør Stefan Prins lager eksperimentell, ny og konfronterende musikk.

Av [Emil Bernhardt](#)

Publisert: 1. august 2013 - 15:04

Vi er utsatt for lyd, nærmest konstant, på alle kanter. Den er noe fremmed der ute, men trenger også inn i oss og blir som en del av kroppen. Det samme gjelder musikken, og heller enn å avbilde konkret, er det ved å være en strøm mellom oss og omgivelsene at den danner forbindelser til verden.

Jeg tror det er noe av dette den belgiske komponisten Stefan Prins (f. 1979) forsøker å peke på, blant annet med verksyklusen *Fremdkörper*. Med ensembler som eksempelvis Klangforum Wien og de belgiske, fremadstormende Nadar, Zwerm og Champ d'Action, finnes syklusens nr. 1, 2 og 3 samt andre verk nå innspilt på en dobbeltplate, utgitt av det lille belgiske selskapet Sub Rosa.

Konfronterende. Stefan Prins er utdannet elektroingeniør, men spilte piano alt fra tidlig av. Da han senere satset på komposisjon, trakk han på en dobbel erfaring: Til grunn for verkene ligger et entusiastisk musikanteri som samtidig blåses gjennom vår tids teknologiske filtre. Prins er i dag en av de mest ettertraktede komponistene i sin generasjon, med oppdrag og priser fra flere prestisjetunge institusjoner.

Vi snakker om en utpreget eksperimentell, ny og på mange måter konfronterende musikk. Samtidig er det ikke først og fremst en – etter hvert nærmest tradisjonell og gjerne tyskinspirert – kritisk impuls som hovedsakelig motiverer Prins, slik jeg ser det. Uttrykket er intenst og tettpakket, klangene raspet gjennom et utall forvrengninger, men også klippet opp og limt sammen igjen med ivrig og søkende oppfinnsomhet. Den teknologiske dimensjonen er hele tiden integrert og har gått fra å være et hjelpemiddel til å bli en del av selve uttrykket. Slik vender Prins opp ned på forestillingen om det tekniske apparatet som noe fremmed.

Elektrisk. Særlig i de større ensembleverkene, som nevnte *Fremdkörper* nr. 1-3, skrevet i perioden 2008 til 2010, men også eksempelvis i *Infiltration* fra 2009 for elektrisk gitarkvartett og live-elektronikk, kommer Prins' karakteristiske og tidvis nærmest rabiate energi til uttrykk. Hele spekteret av apparaturets lydgenererende elementer tas i bruk, og ikke sjelden er det som om du får en vrent versjon av din egen forsterker midt i fleisen.

Strømmen i Prins' musikk får dermed en slags synkronitet eller parallellitet over seg; heller enn som «verk» for å fremstille designede gestalter i tradisjonell forstand, følger musikken tiden som en lydhør seismograf. Det er et stort ord, men på sitt beste mener jeg Prins her berører en frihet i det musikalske materialet, en frihet som igjen viser tilbake til komponistens egen bevegelse og lekne omgang med omgivelsene. For oss blir denne friheten også noe fremmed, et konfronterende møte som samtidig innbyr med sin glede ved utforskningen.

Improvisatorisk. I verkene for mindre ensembler eller solister, som *Erosie (Memory Space #1)* for bratsj og bajaran-akkordeon, eller kanskje særlig i *Etude interieure* for innside-piano og klinkekuler, får karakteren tidvis noe litt improvisatorisk og svakt uforpliktende ved seg. Samtidig viser disse stykkene også en varhet for det svake og intime, i tillegg til at den rent klanglige følsomheten igjen blir tydelig.

Det skal også sies at verkene fungerer forbløffende godt i cd-mediet. Man kan bare tenke seg de klaser av kabler og utstyr som må til for den fysiske realiseringen av et verk som *Ventriloquium* for slagverk, el-gitar, cello, to improvisatorer og live-elektronikk, et element som ofte blir forstyrrende rent visuelt. Kanalisert gjennom høyttalere er det som om kompleksiteten blir neddempet, og vi kan hengi oss til den komplekse flyten i ren form.

FAKTA

Anmeldelse

Stefan Prins

Fremdkörper

Diverse verk. Klangforum Wien, Nadar ensemble, Zwerm, m. fl.

2 cd Sub Rosa, 2012

«Vi snakker om en utpreget eksperimentell, ny og på mange måter konfronterende musikk.»

Annonser fra Scandinavian AdNetworks

Bruker du briller? Prøv engangslinser! Perfekt for spesielle anledninger. www.yourlenses.no

Goboken Bokklubb Få bøker som passer for ditt barns alder og utvikling. Bli medlem nå! GoBoken.no